

بررسی میزان استفاده از موبایل در سرکلاس درس و رابطه آن با عملکرد تحصیلی در بین دانش آموزان دوره متوسطه

رفیق حسنی^۱

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی میزان استفاده از موبایل سرکلاس درس و رابطه آن با عملکرد تحصیلی دانش آموزان دوره متوسطه شهر سنندج انجام شده است. این پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری تحقیق، شامل ۲۸۴۵۰ نفر از دانش آموزان ناحیه ۱ و ۲ شهر سنندج بودند و با استفاده از روش نمونه گیری طبقه ای تعداد ۱۵۳۸ دانش آموز بصورت تصادفی به عنوان نمونه انتخاب شدند. نتایج تحقیق نشان داد که دانش آموزان به ترتیب بیشتر پیام های کوتاه با مضمون جک و لطیفه، عاشقانه، معنی دار و مفهومی، کاری و درسی و خبری ارسال کرده بوده اند. اگرچه بسیاری از دانش آموزان موبایلشان را به مدرسه می برند اما اکثریت دانش آموزانی که موبایل به مدرسه می برند آن را در حالت سایلنت و خاموش می گذارند. همچنین درصد دانش آموزانی که از سیستم پیام کوتاه سرکلاس درس استفاده می کنند، در مقایسه با دانش آموزانی که از این سیستم استفاده می کنند بسیار کمتر است. علاوه بر این نتایج نشان دهنده وجود رابطه منفی بین بردن موبایل به مدرسه، خواندن پیام کوتاه دریافتی سرکلاس درس، پاسخ دادن به پیام کوتاه سرکلاس درس، ارسال پیام کوتاه سرکلاس درس و استفاده کلی از سیستم پیام کوتاه سرکلاس درس با عملکرد تحصیلی داشت. با توجه به نتایج بدست آمده پیشنهاد می شود که از طریق فرهنگ سازی و آگاه کردن والدین و دانش آموزان از اثرات موبایل بر یادگیری به طور کلی بردن موبایل به مدرسه محدود شود.

کلید واژه ها: موبایل، کلاس درس، دانش آموزان، سیستم پیام کوتاه، عملکرد تحصیلی

پذیرش مقاله: ۱۳۹۱/۱۲/۱

دریافت مقاله: ۱۳۹۱/۸/۲۹

مقدمه

امروزه، معلمان سر کلاس درس با پدیده نوین استفاده از موبایل روبرو هستند. پدیده‌ای که در اثر پیشرفت در فناوری‌های نوین بوجود آمده است. موبایل از محبوب‌ترین ابزارهای ارتباطی بین افراد و از تکنولوژی‌های پیشرفته ارتباطی دوران ماست. این استفاده در حالی صورت می‌گیرد که بردن این وسیله به مدرسه براساس قوانین ممنوع است و با دانش‌آموزانی که موبایل با خودشان به مدرسه می‌برند برخورد می‌شود. اما از سوی دیگر روز به روز شاهد استفاده بیشتر از این وسیله در کلاس در هستیم. بنا به گفته پرنسکی^۱ (۲۰۰۵) بچه‌ها از طریق تکنولوژی موبایل با نتایج مثبت در جامعه مدرن بزرگ می‌شوند و بعضی کشورهای از نظر تکنولوژیکی پیشرفته^۲ شروع به استفاده از تکنولوژی موبایل در موسسات آموزشی‌شان کردند (نورضا محمد و دیگران، ۲۰۱۰: ۶۷۲).

علاوه بر این، استفاده از موبایل ارتباطات انسانی را تسهیل کرده است و علاوه بر مزایای این ابزار معجزه آسا^۳، تحقیقات از کاهش توجه نسبت به مباحث کلاسی و کاهش سطح موفقیت تحصیلی^۴ ناشی از استفاده از این وسیله در مدارس و کلاس درس‌ها بحث می‌کنند (نردان^۵ و دیگران، ۲۰۱۰: ۴۲۷۹). اگرچه استفاده از تلفن همراه در هر بخشی نفوذ کرده و فرصت‌های بسیاری در زمینه آموزش و یادگیری بوجود آورده، بطوریکه امروزه با توجه به فرصت‌هایی که تکنولوژی‌های نوین در اختیار بشر قرار داده‌اند، دیدگاه‌های جدید مثل یادگیری از طریق موبایل مطرح شده است. در این زمینه کوکوسکا - هولم و تراکسلر^۶ (۲۰۰۵) بیان می‌کنند که یادگیری از طریق موبایل ".... یقیناً در ارتباط با تحرک یادگیرنده^۷ است، به این معنی که یادگیرندگان بایستی قادر باشند در فعالیت‌های آموزشی بدون محدودیت‌هایی که در مکان فیزیکی به شدت مجزا و محدود^۸ وجود دارد، خود را درگیر یادگیری کنند (به نقل از کیمیا^۹ و دیگران، ۲۰۰۸: ۴۳۶). لوریس و لوری^{۱۰} (۲۰۰۶) حرکت از یادگیری الکترونیکی به یادگیری موبایلی^۱ را بعنوان انقلابی

¹ Prensky

² some technologically advanced countries

³ miraculous tools

⁴ decline in academic success levels

⁵ Nurdan

⁶ Kukulska-Hulme and Traxler

⁷ learner mobility

⁸ Tightly delimited physical location

⁹ Kima

¹⁰ Laouris and Laouri

توصیف کرده‌اند، که نه تنها تغییری مفهومی بلکه به تغییر در طرز فکر^۲ در مورد طراحی و برنامه‌ریزی اهداف و محیط‌های یادگیری اشاره دارد. در همین راستا ملو^۳ (۲۰۰۵) نسل جدید یادگیرندگان را نسل رسانه^۴ توصیف کرده است و براساس نظر او، مریبان بایستی امکانات کاربرد این تکنولوژی‌ها در موقعیت‌های آموزشی را کشف کنند(به نقل از نورضا محمد^۵ و دیگران، ۲۰۱۰: ۶۷۱). بطوریکه محققان در تحقیات خود به این نتیجه رسیده‌اند که یادگیری موبایل به یادگیرندگان کمک می‌کند که توانایی‌های ریاضی، خواندن و نوشتن خود را بهبود بخشند و راهی برای تشویق تجارب یادگیری همکارانه و مستقل^۶ است(اتویل^۷، ۲۰۰۵: ۱۳). حتی موبایل پا را از کمک به یادگیری این توانایی‌ها فراتر گذاشته و به فرآیندهای عالی‌تر آموزش و یادگیری کمک می‌کند. تحقیقات نشان داده که استفاده عمومی از تلفن‌ها و فرستادن پیام برای تسهیل دوستی‌ها^۸ و اجتماعی شدن^۹ نقشی برای تلفن‌های همراه بعنوان ابزاری برای یادگیری مشارکتی بوجود آورده‌اند(اوزنبویلو^{۱۰} و دیگران، ۲۰۰۹: ۳۸۱). در مطالعه ای مشخص شد که اگرچه بطور متوسط دانش‌آموزان اکثراً موبایل‌هایشان را با خودشان به مدرسه می‌برند، اما تنها گاهی اوقات از آنها استفاده می‌کنند. آنها گفته بودند که در خلال زنگ تفریح به ندرت و در کلاس درس هرگز و به ندرت از موبایلشان استفاده می‌کنند. بطور کلی دانش‌آموزان بیان کرده بودند که آنها تقریباً هیچ گونه مشکلی با معلمانشان به خاطر موبایل نداشته‌اند و آنها همچنین هرگز موبایل‌هایشان را برای تقلب در کلاس استفاده نکرده‌اند. در نتیجه نمی‌توان از موبایل به عنوان عامل اختلال و ناآرامی در مدرسه صحبت کرد(دورینگ و دیگران، ۲۰۰۴: ۷). در مطالعه ای دیگر بین بچه‌های ۹ و ۱۰ ساله مشخص شد که ۸۶ درصد در کلاس درس با خودشان موبایل می‌برند(سیرواستاوا^{۱۱}، ۲۰۰۴: ۱۲). این در حالی است که در مطالعه ای دیگر، ۷۴ درصد از مدیران مدارس متوسطه

---

¹ e-learning to m-learning

² mindset

³ Mellow

⁴ media generation

⁵ Norazah Mohd

⁶ Independent and collaborative learning experiences

⁷ Attewell

⁸ friendships

⁹ socialization

¹⁰ Uzunboylu

¹¹ Srivastava

کالیفرنیا نیز از ممنوعیت موبایل حمایت کرده بودند (کتر، ۲۰۰۵: ۱۰۱). همچنین به نقل از ماتو^۱ ۲۰۰۱ مدارس برای اجازه دادن به بچه‌ها برای استفاده از موبایل تحت فشار هستند. به این دلیل که والدینشان علاقمندند که در هر زمانی که آنها می‌خواهند فرزندانشان در دسترس باشند (گیسر^۲، ۲۰۰۴: ۳۹). در مطالعه ای در سال ۲۰۰۲ با نمونه ۱۶۸۲ نفر از دانش‌آموزان نروژی که اکثرآ بین ۱۶ تا ۱۸ سال بودند، دریافت که سه چهارم از پاسخ دهندگان دارای محدودیت استفاده از خدمات پیام کوتاه در کلاس درس بودند، ولی با این حال از این خدمات استفاده می‌کردند (کتر، ۲۰۰۵: ۹۶). در مطالعه ای دیگر مشخص شد که ۵۹ درصد از دانش‌آموزان پایه ۶ تا ۱۲ دارای موبایل هستند و ۶۸ درصد آنها موبایلشان را به مدرسه می‌برند (اوبرینگر و کافی^۳، ۲۰۰۴: ۱) و مطالعه ای در کره جنوبی در سال ۲۰۰۳ از دانش‌آموزان مدارس متوسطه و میانی با نمونه ۴۹۷ نفری دریافت که ۴۵ درصد از مدارس استفاده از موبایل را کنترل می‌کنند اما ۶۸ درصد از دانش‌آموزانشان در هر صورت در کلاس از موبایل استفاده می‌کنند و ۴۱ درصد از دانش‌آموزان گزارش کرده‌اند که آنها به دلیل استفاده سایر دانش‌آموزان از موبایل ناراحت شده‌اند (کتر، ۲۰۰۵: ۹۶).

مطالعه داوی^۴ و دیگران نیز از این یافته‌ها حمایت می‌کند که موبایل برای جوانان و نوجوانان در حال تبدیل شدن به بخشی از سبک زندگی روزانه شان شده است (داوی و دیگران، ۲۰۰۴: ۳۶۸). به نقل از لیونگ (۱۹۹۷؛ ۲۰۰۴) حتی تلفن همراه به ما اجازه داده در مورد برداشتمان از هنجارهای اجتماعی و آنچه در مکان‌های عمومی جایز است بازنگری کنیم (به نقل از لور و کتر، ۲۰۰۷: ۱۱۳۴). در این زمینه، محققان زیادی استفاده از تلفن همراه در بسیاری از مکان‌ها از جمله رستوران‌ها، خواروبارفروشی‌ها، اتوبوس‌ها، قطارها و سالن‌های سینما را نیز بررسی کرده‌اند. وی و لیونگ^۵ (۱۹۹۹) دریافتند که کلاس‌های درس در بین آخرین مکان‌های قابل قبول برای استفاده از تلفن همراه هستند. مشارکت کنندگان در مطالعه اش گزارش کرده‌اند که در استفاده از موبایل در خیابان، جلسات، منزل دوستان، فروشگاه‌ها و در سیستم‌های حمل و نقل عمومی راحت‌تر هستند، اما استفاده از موبایل در کلاس درس برایشان خوشایند و قابل قبول نیست (وی و لیونگ^۶، ۱۹۹۹:

¹ Mathews

² Geser

³ Obringer and Coffey

⁴ Davie

⁵ Wei and Leung

⁶ Wei and Leung

۱۹). در مطالعه ای دیگر از شرکت کنندگان پرسیده شده بود که در مکان‌های عمومی لیست شده، در کجا استفاده از موبایل بیشتر برایشان ناراحت کننده بوده است. ۸۰ درصد پاسخ دهندگان گفته بودند که در رستوران‌ها و کافه‌ها استفاده از موبایل بیشتر برایشان ناراحت کننده‌تر است. کلاس درس، مدرسه و کتابخانه با ۷۹/۷ درصد در مکان دوم بود. استفاده از موبایل در کلاس درس حتی آزار دهنده‌تر از استفاده از موبایل در مکان‌هایی مثل ایستگاه‌های قطار و هواپیما با ۷۹/۱ درصد، بیمارستان‌ها با ۷۸/۸ درصد و کلیساها با ۶۲/۸ درصد بود (وی و لیونگ، ۱۹۹۹: ۱۶). کمپیل (۲۰۰۴) نیز در مطالعه اش به نتایج مشابهی دست یافت، که حرف زدن با موبایل در پیاده روی‌های عمومی، فروشگاه‌ها، اتوبوس از نظر اجتماعی پذیرفته شده است، درحالی‌که استفاده از موبایل در کلاس درس‌ها و سالن‌های سینما را به شدت غیر قابل پذیرش در نظر گرفته بودند (به نقل از کمپیل و روسو، ۲۰۰۳: ۳۲۸). اما ایتو و دایسوکو^۱ نظر دیگری دارند، آن‌ها معتقدند که احتمالاً تلفن همراه در کلاس درس راهی برای به چالش کشیدن سلسله مراتب ارتباطی شکل تدریس سنتی^۲ باشد که در آن اصرار بر این است که دانش‌آموزان، بی انگیزه به یک معلم فعال گوش دهند (ایتو و دایسوکو، ص ۱۴). سلوین^۳ (۲۰۰۳) نیز بیان می‌کند که تکنولوژی‌های موبایل بطور اساسی دانش‌آموزان و در نتیجه ماهیت مدارس و تحصیلات را تغییر خواهند داد (ص ۱۳۱). محققان نروژی به این نتیجه رسیده‌اند که تکنولوژی موبایل بخشی از بافت کلاس درس شده است (گیسر، ۲۰۰۴: ۳۹). هیسکوک^۴ (۲۰۰۴) وجود و استفاده از تلفن‌های همراه در مدارس و دیگر موسسات آموزشی (دانشگاه‌ها و کالج‌ها) را مختل کننده و بیان کرده که استفاده از تلفن همراه توجه یادگیرندگان در کلاس درس را کاهش می‌دهد (ولش^۵ و دیگران، ۲۰۱۱: ۳۳۳) و وقتی که موبایل‌ها در زمان‌های نامناسب استفاده می‌شوند، کلاس‌های درس دچار بی نظمی و اخلال می‌شوند (والش^۶ و دیگران، ۲۰۰۸: ۷۸). در مطالعات دیگر توسط گیلروی (۲۰۰۳) حواسپرتی در محیط یادگیری و توسط مر^۷ (۲۰۰۴) تقلب کردن در آزمون‌ها و امتحانات از طریق فرستادن پیام نیز

¹ Ito and Daisuke

² communication hierarchy of the traditional lecture format

³ Selwyn

⁴ Hiscock

⁵ Walsh

⁶ Walsh

⁷ Meer

تایید شده است (به نقل از اوبرینگر و کافی، ۲۰۰۴). نتایج تحقیقی دیگر نشان داد که صدای زنگ تلفن می‌تواند به عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان کالج آسیب برساند. همچنین نتایج تحقیق نشان داد که عملکرد تحصیلی گروه تجربی که تحت تاثیر صدای زنگ تلفن قرار گرفته بودند بطور معنی داری بدتر از گروه شاهد بود (اند^۱ و دیگران، ۲۰۱۰: ۵۵). همچنین دیگر محققان نتایجی را گزارش کرده‌اند که استفاده از موبایل در کلاس‌های درس کالج فوق العاده ناراحت کننده^۲ و اینکه دانش‌آموزان بارها نسبت به حواس پرتی^۳ ناشی از زنگ زدن هنگام زمان کلاس شکایت کرده بودند (کمپبل و روسو، ۲۰۰۳: ۳۲۸). همچنین در مطالعه ای توسط انجمن ملی آموزش^۴ نشان داد که ۸۵ درصد از نمونه مدرسان آموزش عالی در ایالت متحده با این گزاره که اساتید بایستی استفاده از تلفن همراه در کلاس‌های درس دانشگاه را ممنوع کنند، موافق بودند (کمپبل، ۲۰۰۶: ۲۸۱). مطالعه گیلروی^۵ (۲۰۰۴) دریافت که یک سوم دانشجویان دانشگاه در ایالت متحده در خلال کلاس با لپ تاپ یا تلفن‌های همراهشان بازی‌های ویدیویی می‌کنند (کمپبل، ۲۰۰۶: ۲۸۱) و پاسخ دهندگان ادعا کرده بودند که با این کارها و فعالیت‌ها، عملکرد تحصیلی آنها تحت تاثیر قرار نمی‌گیرد. ادعایی که نیازمند آزمایش و مطالعه می‌باشد (کتر، ۲۰۰۵: ۹۵). البته این تا حدودی پذیرفتنی است که چون موبایل نقش مهمی در زندگی اجتماعی جوانان بازی می‌کند و در نتیجه به آنها کمک می‌کند نگرش‌های اغماض کننده ای نسبت به استفاده از تکنولوژی در کلاس درس داشته باشند. این فرض نه تنها در دانش‌آموزان بلکه در مدرسان نیز صدق می‌کند. همچنانکه کتر (۲۰۰۵) نتیجه گرفته است که "مدرسان جوان به نظر می‌رسد که تکنولوژی ارتباطات موبایلی را راحت‌تر از همکاران مسن‌ترشان پذیرفته باشند. نتایج مطالعات کتر در این زمینه با مطالعات کمپبل^۶ نیز یکی است (کمپبل، ۲۰۰۶: ۲۹۰). اگرچه استفاده از تکنولوژی اجتماعی غالب مانند پیام‌های کوتاه و فوری و یا تلفن‌های همراه می‌تواند کانون توجه یادگیرنده را از کلاس درس دور کند و به نظر می‌فسود^۷ (۲۰۰۲) بعنوان عاملی مزاحم و از بین برنده مرکزیت سخنران در ارتباطات

---

¹ End

² particularly appalling

³ distraction

⁴ National Education Association

⁵ Gilroy

⁶ Campbell

⁷ Mifsud

عمل کنند(به نقل از مارکت^۱ و دیگران، ۲۰۰۶: ۲۸۳) و اینکه هیچ معلمی نمی‌خواهد که توجه یادگیرندگان به فرستادن پیام با دوستان بیرون از کلاسش متمرکز شود(راشل، ۲۰۰۳: ۷۷). اما تحقیقاتی نیز به این نتیجه رسیده‌اند که استفاده از موبایل در عملکرد تحصیلی تاثیری ندارد (جکسون^۲ و دیگران، ۲۰۱۱: ۶۰۳).

در زمینه ارسال، خواندن و پاسخ دادن به پیام‌های کوتاه نیز مطالعاتی صورت گرفته است، مطالعات نشان داده که پیام کوتاه یکی از پرطرفدارترین کارهایی بوده که با موبایل انجام می‌گیرد (اکونومیدس و گرسوپولو^۳، ۲۰۰۹: ۵۸). شاید این استفاده در کشور ما هم زیاد باشد و دلیل آن هم هزینه پایین خدمات پیام کوتاه در با هزینه تماس‌های تلفنی می‌باشد. همچنین نتایج پیمایشی در نروژ نشان داد که دانش‌آموزان سیستم پیام کوتاه را بعنوان ابزاری مفید برای پخش اطلاعات درباره سخنرانی‌ها و برنامه زمانی و غیره در نظر گرفته بودند(روی^۴ و دیگران، ۲۰۰۸: ۴). ایتو و دایسوکو ۲۰۰۵ گزارش کرده‌اند که دانش‌آموزان ژاپنی از سیستم پیام کوتاه در خلال کلاس درس در مدارس استفاده می‌کنند(ایتو و دایسوکو: ۱۲). در مطالعه ای نیز مشخص شد که ۹۱ درصد از این دانش‌آموزان پیام‌هایشان را در خلال کلاس درس می‌خوانند و ۸۴ درصد در خلال کلاس درس پیام می‌فرستند(کتز، ۲۰۰۵: ۹۷). محققان در مطالعه ای در نروژ دریافتند که زنان جوان به طور متوسط در طول روز ۷ پیام می‌فرستند که ۴۰ درصد بیشتر از متوسط مردان است(رید و رید^۵، ۲۰۰۴: ۱۹۸). ۲۸ درصد تمام دانش‌آموزان گزارش کرده‌اند که در خلال کلاس درس پیام کوتاه می‌فرستند یا دریافت می‌کنند. همچنین نتایج نشان داد که ۱۸ درصد دانش‌آموزان در خلال کلاس درس تماس صوتی داشته‌اند یا گرفته‌اند(لینگک، ۲۰۰۰: ۶). همچنین گفته شده که خیلی سخت است که از دریافت پیام کوتاه در خلال ساعت‌های درس جلوگیری کرد(گیسر^۶، ۲۰۰۴: ۳۹). همچنین براساس مطالعه انجمن متولیان امور دانش‌آموزان در آموزش عالی^۷ از ۱۰۲۶۰ نفر نمونه مورد مطالعه ۲۹/۸۸ درصد هرگز و ۵۹/۵۴ بعضی اوقات و ۱۰/۵۸ خیلی اوقات در خلال

---

¹ Market

² Jackson

³ Economides and Grousopoulou

⁴ Rau

⁵ Reid and Reid

⁶ Geser

⁷ Student Affairs Administrators in Higher Education

کلاس درس پیام متنی می‌فرستند (مدیریت امور دانش‌آموزان در آموزش عالی، ۲۰۰۸: ۲). تحقیقات جدید همچنین گزارش کرده‌اند که دانش‌آموزان سال اول در ژاپن ۲۰/۱ پیام متنی بطور متوسط در روز مبادله می‌کنند (ایگاراشی^۱ و دیگران، ۲۰۰۸: ۲۳۱۳). اگرچه همه دانش‌آموزان می‌دانند که براساس قانون نباید از ارتباطات صوتی در کلاس استفاده کنند، اما اکثریت آنها گفته‌اند که آنها در خلال کلاس درس پیام‌ها را می‌خوانند و گاهی اوقات نیز پیام می‌فرستند (ایتو و دایسوکو: ۱۴) به علاوه، اشاره شده که روش استفاده از پیام‌های کوتاه براساس سنین متفاوت است. به طور کلی، سن استفاده کنندگان پیام کوتاه گرایش به جوانترها دارد. اگرچه دانشجویان و دبیرستانی‌ها به نظر می‌رسد یکی از غالب‌ترین گروه‌های سنی پیام‌های کوتاه باشند، نسل مستتر نیز از پیام‌های متنی برای ارتباط عمدتاً با خانواده شان استفاده می‌کنند (ایگاراشی و دیگران، ۲۰۰۸: ۲۳۲۱).

اگرچه مطالعات زیادی در مورد نشانه‌های رفتاری و شخصیتی استفاده از موبایل صورت گرفته است. از جمله استفاده مشکل‌زا^۲ توسط بیانچی و فیلیپس^۳ ۲۰۰۵، استفاده وسواسی^۴ توسط جیمز و درنان^۵ ۲۰۰۵، استفاده زیاد^۶ توسط ژنارو^۷ و دیگران ۲۰۰۷، استفاده تشدیددی و فشرده^۸ توسط توسط سانچز^۹ و دیگران ۲۰۰۸، استفاده ناهنجاری^{۱۰} توسط برنونی^{۱۱} و دیگران ۲۰۰۹، استفاده وابسته ای^{۱۲} توسط بیلکس^{۱۳} و دیگران ۲۰۰۷ و گرایش معتاد کننده^{۱۴} توسط وایت و والش^{۱۵} ۲۰۰۸ و والش و دیگران ۲۰۰۷ (به نقل از ولش و دیگران، ۲۰۱۱: ۳۳۴). اما مطالعات بسیار اندکی در زمینه محیط مدارس و کلاس درس صورت گرفته است. با توجه به مباحث بالا، این تحقیق در

---

¹Igarashi

²problematic

³Bianchi & Phillips

⁴compulsive

⁵James & Drennan

⁶heavy

⁷Jenaro

⁸intensive

⁹Sanchez

¹⁰maladaptive

¹¹Beranuy

¹²dependent

¹³Billieux

¹⁴addictive tendencies

¹⁵White, & Walsh

پی آن است تا با بررسی وضعیت استفاده از موبایل در کلاس درس دانش آموزان بپردازد و به این سوال اصلی پاسخ دهد که میزان استفاده از موبایل در کلاس درس دوره متوسطه چقدر است و آیا بین استفاده از موبایل سر کلاس درس و عملکرد تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد یا خیر؟

سوالات تحقیق

سوال اصلی: آیا بین استفاده از موبایل (سیستم پیام کوتاه) و عملکرد تحصیلی رابطه وجود دارد؟

- ۱- دانش آموزان بیشتر چه نوع پیام کوتاهی ارسال می کنند؟
- ۲- چند درصد از دانش آموزان موبایلشان را به مدرسه می برند؟
- ۳- دانش آموزانی که موبایل با خودشان به مدرسه می برند آن را در چه وضعیتی می گذارند؟
- ۴- چند درصد دانش آموزان سر کلاس درس پیام کوتاه‌های دریافتی را می خوانند؟
- ۵- چند درصد دانش آموزان سر کلاس درس به پیام کوتاه‌های دریافتی پاسخ می دهند؟
- ۶- چند درصد دانش آموزان سر کلاس درس پیام کوتاه ارسال می کنند؟
- ۷- چند درصد دانش آموزان از موبایل برای تقلب در امتحانات استفاده کرده اند؟

روش

در این تحقیق از روش توصیفی- همبستگی استفاده شده است. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه دانش آموزان ناحیه ۱ و ۲ شهر سنج به تعداد ۲۸۴۵۰ نفر می باشد که از این تعداد و با استفاده از نمونه گیری طبقه ای و به نسبت جنسیت، ناحیه، نوع مدرسه و سال تحصیل، تعداد ۱۵۳۸ نفر دانش آموز به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده است. این پرسشنامه شامل سوالاتی از جمله " بیشتر چه نوع پیام کوتاهی ارسال می کنید " با اینکه میدانم آوردن موبایل به مدرسه ممنوع است، اما من موبایلم را به مدرسه می برم " اگر موبایلتان را به سر کلاس می برید آن را در چه وضعیتی می گذارید " " من سر کلاس درس پیام کوتاه‌های دریافتیم، را می خوانم " " من سر کلاس درس به پیام کوتاه‌های دریافتیم، پاسخ می دهم " " من سر کلاس درس پیام کوتاه ارسال می کنم " و " از موبایل برای تقلب در امتحانات استفاده کرده ام " بود. همچنین برای متغیر عملکرد تحصیلی از معدل دانش آموزان استفاده شده است. روایی پرسشنامه تحقیق با استفاده از روش روایی محتوای و با نظر اساتید راهنما و مشاور و چند صاحب نظر صاحب تألیف در حوزه تعلیم و تربیت پس از اعمال اصلاحات محدود مورد تأیید

قرار گرفت. برای سنجش پایایی ابزار نیز پرسشنامه‌های تحقیق بین ۳۰ نفر از نمونه‌ها توزیع شد و از طریق آلفای کرونباخ مورد سنجش قرار گرفت. آلفای محاسبه شده برای پرسشنامه تحقیق ۰/۸۸ بوده است که میزان مطلوبی را نشان می‌دهد.

یافته‌ها

الف- ویژگی پاسخگویان

از ۱۵۳۸ نفر تعداد نمونه ۷۸۳ نفر دختر و ۷۵۵ نفر پسر بودند. ۹۴۰ نفر از ناحیه ۱ و ۵۹۸ نفر نیز از ناحیه ۲ بودند. همچنین ۴۸۹ نفر از نمونه آماری دانش‌آموزان سال اول، ۴۰۵ سال دوم و ۴۳۱ نفر سال سوم و ۲۱۳ نفر نیز پیش‌دانشگاهی بودند. از کل نمونه ۲۴۵ نفر در رشته انسانی، ۴۵۴ در رشته تجربی و ۳۵۰ نفر در رشته ریاضی-فیزیک و ۴۸۹ نفر نیز پایه اول تحصیل می‌کردند. ۱۰۴۲ نفر دانش‌آموزان از مدارس دولتی، ۲۸۷ نفر از مدارس غیرانتفاعی و ۲۰۹ نفر نیز از مدارس نمونه دولتی انتخاب شدند. از کل نمونه مورد بررسی ۸۴/۳ درصد دارای موبایل و ۱۵/۷ درصد موبایل شخصی نداشتند. در ناحیه یک ۸۶/۷ درصد دارای موبایل و ۱۳/۳ درصد موبایل نداشتند و در ناحیه دو ۸۰/۴ درصد دارای موبایل و ۱۹/۶ درصد موبایل نداشتند. همچنین ۷۷/۸ درصد دختران دارای موبایل و ۲۲/۲ درصد از دختران موبایل نداشتند و ۹۱ درصد پسران دارای موبایل و ۹ درصد از پسران نیز موبایل نداشتند. از این تعداد ۱۸/۳ درصد دارای گوشی ساده، ۱۶/۳ درصد گوشی دوربین دار اما ساده و ۶۴/۷ درصد دارای گوشی موبایل دوربین دار پیشرفته و ۸/ درصد هم به این گویه پاسخی نداده بودند و میانگین هزینه موبایل در یک دوره دو ماهه در بین کل نمونه آماری ۱۵۸۴۱ تومان بود.

ب- نتایج تحقیق در مورد استفاده از موبایل سرکلاس درس

سوال ۱: دانش‌آموزان بیشتر چه نوع پیام کوتاهی ارسال می‌کنند؟

براساس نتایج گزاره "بیشتر چه نوع پیام کوتاهی ارسال می‌کنید؟" ۳۵/۵ درصد دانش‌آموزان بیشتر پیام‌های کوتاه با مضمون جک و لطیفه، ۲۷/۴ درصد عاشقانه، ۲۰/۸ درصد معنی دار و مفهومی، ۱۰/۶ درصد کاری و درسی و ۵/۷ درصد خبری ارسال کرده بوده‌اند.

سوال ۲: چند درصد از دانش‌آموزان موبایلشان را به مدرسه می‌برند؟

برای پاسخ دادن به این سوال از گویه "با اینکه میدانم آوردن موبایل به مدرسه ممنوع است، اما من موبایلم را به مدرسه می‌برم؟" استفاده شده است. ۲۴/۸ درصد گفته‌اند که همیشه موبایلشان

را به مدرسه می‌برند، ۳۹/۷ درصد گاهی اوقات و ۳۵/۳ درصد موبایلشان را هیچ وقت به مدرسه نمی‌برند و ۲/۰ درصد هم به این سوال پاسخ نداده‌اند.

سوال ۳: دانش‌آموزانی که موبایل با خودشان به مدرسه می‌برند آن را در چه وضعیتی می‌گذارند؟

برای پاسخ دادن به این سوال از گویه "اگر موبایلتان را به سرکلاس می‌برید آن را در چه وضعیتی می‌گذارید؟" استفاده شده است. در پاسخ به این سوال و براساس اطلاعات بدست آمده ۴۶/۶ درصد گفته‌اند که موبایلشان را در حالت سایلنت (بی صدا) می‌گذارند، ۱۵/۸ درصد خاموش و ۱/۹ درصد موبایلشان را روشن و روی زنگ می‌گذارند و ۳۶/۷ درصد هم به این سوال پاسخ نداده‌اند.

جدول ۱. توزیع فراوانی میزان استفاده از موبایل سرکلاس درس

ردیف	عنوان گویه	همیشه	اکثراً	گاهی	ندرتاً	هرگز	بی پاسخ
۱	من سر کلاس درس پیام کوتاه‌های دریافتیم را می‌خوانم	9.6	6.8	12.1	12.6	58.6	4
۲	من سر کلاس درس به پیام کوتاه‌های دریافتیم، پاسخ می‌دهم	6.3	4.3	8.6	12.6	67.9	4
۳	من سر کلاس درس پیام کوتاه ارسال می‌کنم	3.9	3.2	8.6	12.0	71.5	6
۴	از موبایل برای تقلب در امتحانات استفاده کرده‌ام	1.9	0.7	1.2	3.3	92.4	5

سوال ۴ - چند درصد دانش‌آموزان سر کلاس درس پیام کوتاه‌های دریافتی را می‌خوانند؟ در پاسخ به این سوال ۹/۶ درصد از دانش‌آموزان همیشه، ۶/۸ درصد اکثراً، ۱۲/۱ درصد گاهی، ۱۲/۶ درصد ندرتاً پیام کوتاه‌های دریافتی را می‌خوانند و ۵۸/۶ درصد هرگز سر کلاس درس پیام کوتاه‌های دریافتیشان را نمی‌خوانند و ۴/۰ درصد نیز به این گویه پاسخی نداده‌اند.

سوال ۵ - چند درصد دانش‌آموزان سر کلاس درس به پیام کوتاه‌های دریافتی پاسخ می‌دهند؟ در پاسخ به این سوال ۶/۳ درصد از دانش‌آموزان همیشه، ۴/۳ درصد اکثراً، ۸/۶ درصد گاهی، ۱۲/۶ درصد ندرتاً سر کلاس درس پیام کوتاه‌های دریافتیشان را پاسخ می‌دهند و ۶۷/۹ درصد هرگز سر کلاس درس پیام کوتاه‌های دریافتیشان را پاسخ نمی‌دهند و ۴/۰ درصد نیز به این گویه پاسخی نداده‌اند.

سوال ۶ - چند درصد دانش‌آموزان سر کلاس درس پیام کوتاه ارسال می‌کنند؟

در پاسخ به این سوال ۳/۹ درصد از دانش آموزان همیشه، ۳/۲ اکثراً، ۸/۶ درصد گاهی، ۱۲ ندرتاً سر کلاس درس پیام کوتاه ارسال می کنند و ۷۱/۵ درصد هرگز سر کلاس درس پیام کوتاه ارسال نمی کنند و ۶/۰ درصد نیز به این گویه پاسخی نداده اند.

سوال ۷: چند درصد دانش آموزان از موبایل برای تقلب در امتحانات استفاده کرده اند؟
برای پاسخ دادن به این سوال از گویه "از موبایل برای تقلب در امتحانات استفاده کرده ام؟" استفاده شده است.

در پاسخ به این سوال ۱/۹ درصد از دانش آموزان همیشه، ۷/۰ درصد اکثراً، ۱/۲ درصد گاهی، ۳/۳ درصد ندرتاً از موبایل برای تقلب در امتحانات استفاده کرده اند و ۹۲/۴ درصد هرگز از موبایل برای تقلب در امتحانات استفاده نکرده اند و ۵/۰ درصد نیز به این گویه پاسخی نداده اند.

جدول ۲. ضریب همبستگی پیرسون جهت بررسی رابطه بین میزان استفاده از موبایل و عملکرد تحصیلی

متغیر	تعداد	ضریب همبستگی	سطح معناداری (دو طرفه)
استفاده از سیستم پیام کوتاه سر کلاس درس × عملکرد تحصیلی	۱۰۹۹	۱۴۱-	۰/۰۰۰

سوال اصلی: آیا بین استفاده از موبایل (سیستم پیام کوتاه) و عملکرد تحصیلی رابطه وجود دارد؟. نتیجه جدول شماره ۲ نشان دهنده وجود رابطه منفی بین استفاده از موبایل شامل ارسال پیام کوتاه، پاسخ دادن به پیام کوتاه و خواندن پیام کوتاه در سر کلاس درس و عملکرد تحصیلی می باشد که میزان آن برابر با $r = -0.141$ می باشد. همچنین میزان $\text{Sig. (2-tailed)} = 0.000$ بوده که نشان دهنده وجود رابطه منفی و معنادار بین این دو متغیر می باشد.

بحث و نتیجه گیری

هدف این پژوهش بررسی میزان استفاده از موبایل در سر کلاس درس و رابطه آن با عملکرد تحصیلی دانش آموزان ناحیه ۱ و ۲ شهر سنج بود. براساس نتایج بدست آمده دانش آموزان به ترتیب بیشتر پیام های کوتاه با مضمون جک و لطیفه، عاشقانه، معنی دار و مفهومی، کاری و درسی و خبری ارسال کرده بودند. می توان نتیجه گرفت که دانش آموزان کمتر از موبایل برای کارهای درسی استفاده می کند و برعکس به دلیل اقتضای سنی بیشتر پیام کوتاه با مضمون جک و لطیفه و عاشقانه ارسال می کنند.

همچنین تقریباً دو سوم دانش آموزان موبایلشان را به مدرسه می برند و از دانش آموزانی که موبایلشان را به مدرسه می برند اکثریت مطلق آنها موبایلشان را در حالت سایلنت و یا خاموش

گذاشته بودند. این یافته با نتایج تحقیق (دورینگ و دیگران، ۲۰۰۴: ۷) که دریافت بطور متوسط دانش‌آموزان اکثراً موبایل‌هایشان را با خودشان به مدرسه می‌برند، اما تنها گاهی اوقات از آنها استفاده می‌کنند، یکسان است. آنها دریافتند که دانش‌آموزان در خلال زنگ تفریح به ندرت و در کلاس درس هرگز و به ندرت از موبایلشان استفاده می‌کنند. همچنین نتایج این تحقیق دریافت که کمتر از نیمی از دانش‌آموزان در سرکلاس درس پیام‌های دریافتی را همیشه، اکثراً، گاهی و ندرتاً می‌خوانند، که در مقایسه با نتایج کتر ۲۰۰۵ که بیان می‌کند ۹۱ درصد از دانش‌آموزان پیام‌هایشان را در خلال کلاس می‌خوانند (کتر، ۲۰۰۵: ۹۷) خیلی کمتر است. همچنین ایتو و دایسوکو ۲۰۰۵ گزارش شده که دانش‌آموزان ژاپنی از سیستم پیام کوتاه در خلال کلاس درس در مدارس استفاده می‌کنند (ایتو و دایسوکو: ۱۲) همچنین تنها یک سوم از دانش‌آموزان در سرکلاس درس پیام‌های دریافتی را همیشه، اکثراً، گاهی و ندرتاً پاسخ می‌دهند و دو سوم هرگز سر کلاس درس پیام کوتاه‌های دریافتیشان را پاسخ نداده‌اند. همین آمار نیز برای ارسال پیام کوتاه صدق می‌کند. این یافته با نتایج یافته لینگ ۲۰۰۰ که دریافت ۲۸ درصد تمام دانش‌آموزان گزارش کرده‌اند که در خلال کلاس درس پیام کوتاه می‌فرستند یا دریافت می‌کنند (لینگ، ۲۰۰۰: ص ۶) نزدیک است و از سوی دیگر با یافته کتر ۲۰۰۵ که بیان می‌کند ۸۴ درصد دانش‌آموزان در خلال کلاس پیام می‌فرستند (کتر، ۲۰۰۵: ۹۷) بسیار فاصله دارد و بلاخره تنها عده بسیار قلیلی از دانش‌آموزان از موبایل برای تقلب در امتحانات استفاده کرده‌اند. به نظر می‌رسد درصد کم تقلب از طریق موبایل در امتحانات هم به دانش‌آموزان دختر بر می‌گردد که به دلیل پوشیده بودن سر و گوش‌ها می‌توانند به راحتی وسایلی مانند موبایل و یا MP3 player با خودشان همراه داشته و مورد استفاده قرار دهند.

در بررسی فرضیات نتایج نشان از وجود رابطه منفی معناداری بین بردن موبایل به مدرسه و عملکرد تحصیلی داشت. بطوریکه دانش‌آموزانی که موبایل با خود به مدرسه می‌برند دارای معدل درسی کمتری بودند. دلیل این مساله می‌تواند این باشد که این دسته از دانش‌آموزان بیشتر به فکر وسیله ارتباطی خود در کلاس درس هستند و برعکس کمتر ذهن خود را معطوف به مطالب درسی می‌نمایند. همچنین نتایج نشان داد که بین خواندن پیام کوتاه دریافتی سرکلاس درس و عملکرد تحصیلی رابطه منفی وجود دارد. به این معنی که دانش‌آموزانی که پیام کوتاه‌های دریافتیشان را سر کلاس درس می‌خوانند دارای معدل پایین‌تری هستند در همین راستا نتایج نشان از وجود رابطه

منفی بین پاسخ دادن به پیام کوتاه در سرکلاس درس و عملکرد تحصیلی می‌باشد. همچنین نتایج نشان از وجود رابطه منفی بین ارسال پیام کوتاه در سرکلاس درس و عملکرد تحصیلی داشت و دانش‌آموزانی که مشغول ارسال پیام کوتاه در کلاس درس هستند، دارای معدل پایین‌تری بودند. این یافته‌ها در راستای نتایج سایر تحقیقات است که بیان کرده‌اند استفاده از موبایل سر کلاس درس باعث حواس پرتی می‌شود. برای مثال نتایج تحقیقات نشان داده که استفاده از موبایل سر کلاس درس با کاهش توجه نسبت به مباحث کلاسی (نُردان^۱ و دیگران، ۲۰۱۰: ۴۲۷۹) ارتباط داشته و هیسکوک^۲ (۲۰۰۴) نیز بیان کرده که وجود و استفاده از تلفن‌های همراه در مدارس و دیگر موسسات آموزشی (دانشگاه‌ها و کالج‌ها) را مختل کننده و بیان کرده که استفاده از تلفن همراه توجه یادگیرندگان در کلاس درس را کاهش می‌دهد (ولش^۳ و دیگران، ۲۰۱۱: ۳۳۳) و وقتی که موبایل‌ها در زمان‌های نامناسب استفاده می‌شوند، کلاس‌های درس دچار بی‌نظمی و اختلال می‌شوند (والش^۴ و دیگران، ۲۰۰۸: ۷۸). در مطالعات دیگر توسط گیلروی (۲۰۰۳) حواس‌پرتی در محیط یادگیری نیز تایید شده است (به نقل از اوبرینگر و کافی، ۲۰۰۴: ۱). همچنین دیگر محققان نتایجی را گزارش کرده‌اند که در آن دانش‌آموزان بارها نسبت به حواس پرتی^۵ ناشی از زنگ خوردن موبایل هنگام زمان کلاس شکایت کرده بودند (کمپیل و روسو، ۲۰۰۳: ۳۲۸). همچنین استفاده از سیستم پیام‌های کوتاه و فوری و یا تلفن‌های همراه می‌تواند کانون توجه یادگیرنده را از کلاس درس دور کند و از نظر میفسود^۶ (۲۰۰۲) بعنوان عاملی مزاحم و از بین برنده مرکزیت سخنران در ارتباطات عمل کنند (مارکت^۷ و دیگران، ۲۰۰۶: ۲۸۳) و بالاخره بعضی تحقیقات نیز دریافته‌اند که استفاده از این وسیله در مدارس و کلاس درس‌ها باعث کاهش سطح موفقیت تحصیلی می‌شود (نُردان^۸ و دیگران، ۲۰۱۰: ۴۲۷۹) و در مطالعه ای دیگر محققان دریافته‌اند که صدای زنگ تلفن می‌تواند به عملکرد تحصیلی دانشجویان آسیب برساند. بطوریکه عملکرد

---

¹ Nurdan

² Hiscock

³ Walsh

⁴ Walsh

⁵ distraction

⁶ Mifsud

⁷ Markett

⁸ Nurdan

تحصیلی گروه تجربی که تحت تاثیر صدای زنگ تلفن قرار گرفته بودند بطور معنی داری بدتر از گروه شاهد بود (اند^۱ و دیگران، ۲۰۱۰: ۵۵). برخلاف این گفته بعضی از تحقیقات هم اشاره داشته‌اند که استفاده از این وسایل تاثیری در عملکرد تحصیلی ندارد. در مطالعه ای دیگر، دانشجویان دانشگاهی در ایالت متحده ادعا کرده بودند در خلال کلاس با لپ تاپ یا تلفن‌های همراهشان بازی‌های ویدیویی می‌کنند (به نقل از کمپبل، ۲۰۰۶: ۲۸۱) و این کارها و فعالیت‌ها، عملکرد تحصیلی آنها را تحت تاثیر قرار نداده است و همچنین جکسون به این نتیجه رسید که استفاده از موبایل در عملکرد تحصیلی تاثیری ندارد (جکسون^۲ و دیگران، ۲۰۱۱: ۶۰۳). البته هر دوی این ادعاها نیازمند آزمون هستند.

و در آخر، آنچه حایز اهمیت است این است که استفاده از موبایل سرکلاس درس و همچنین استفاده از سیستم پیام کوتاه خواه به صورت ارسال یا به صورت پاسخ به پیام‌های کوتاه و یا خواندن پیام کوتاه با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان رابطه منفی و معناداری داشت. به این معنی که استفاده از سیستم پیام کوتاه در سر کلاس رابطه منفی و معناداری با عملکرد تحصیلی داشت. البته دلیل این امر هم می‌تواند یکی از محدودیت‌های روش تحقیق همبستگی باشد. چرا که در این روش محقق نمی‌تواند نتیجه بگیرد که آیا واقعاً استفاده از موبایل و سیستم پیام کوتاه منجر به عملکرد تحصیلی پایین شده و یا برعکس عملکرد تحصیلی پایین دانش‌آموزان باعث می‌شود که آنها سرکلاس درس خود را مشغول فعالیت‌هایی غیر از فعالیت‌های کلاسی نموده و به استفاده بیشتر از سیستم پیام کوتاه و یا دیگر موارد استفاده از موبایل بپردازند. اگرچه در مقابل هر کس دیگری می‌تواند این ادعا را مطرح کند که استفاده از سیستم پیام کوتاه و موبایل در کلاس درس می‌تواند معلول عملکرد تحصیلی پایین دانش‌آموزان باشد و نه عامل پایین آوردن عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان، اما نایستی فراموش کرد که استفاده از موبایل و سیستم پیام کوتاه براساس نتایج سایر محققان کانون توجه فراگیران را از مباحث کلاسی خارج کرده و ذهن فراگیران را معطوف به مباحثی غیر از مباحث کلاسی می‌نماید و این خود می‌تواند عامل مهمی در عدم یادگیری و در نتیجه باعث پایین آوردن عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان شود. در نتیجه پیشنهاد می‌شود که از طریق روش تحقیق تجربی و با استفاده از گروه‌های تجربی و شاهد بتوان به بررسی

---

¹ End

² Jackson

این مساله پرداخت و دریافت که آیا استفاده از موبایل و سیستم پیام کوتاه در کلاس درس می‌تواند دلیلی برای پایین آمدن عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان باشد یا خیر؟

منابع

- Attewell, Jill.(2005). **Mobile technologies and learning: A technology update and m-learning project summary**.Technology Enhanced Learning Research Centre.
- Campbell, Scott W. (2006). Perceptions of Mobile Phones in College Classrooms: Ringing, Cheating, and Classroom Policies. **Communication Education**, 55(۳) , 280—294.
- Campbell, Scott W. and Russo, Tracy C.(2003). 'The social construction of mobile telephony: an application of the social influence model to perceptions and uses of mobile phones within personal communication. Networks', **Communication Monographs**, 70(۴), 317 — 334.
- Davie , Ronald, Panting, Charlotte, Charlton, Tony.(2004). Mobile phone ownership and usage among pre-adolescents. **Telematics and Informatics**, 21 , 359–373.
- End, Christian M.,Worthman,Shaye, Mathews ,Mary Bridgetand Wetterau, Katharina.(2010).Costly Cell Phones: The Impact of Cell Phone Ringson Academic Performance. **Teaching of Psychology**, 37, 55–57, 2010.
- Döring ,Nicola. Hellwig, Katharina and Klimsa, Paul.(2004). **Mobile Communication Among German Youth**. <http://socio.ch/mobile/>
- Economides, Anastasios A. and Grousopoulou, Amalia.(2009). Students' thoughts about the importance and costs of their mobile devices' features and services. **Telematics and Informatics**, 26 , 57–84.
- Geser, Hans .(2004). **Towards a Sociological Theory of the Mobile Phone**. http://geser.net/mobile/t_geser1.pdf
- Igarashi , Tasuku ,*, Tadahiro Motoyoshi b, Jiro Takai b, Toshikazu Yoshida .(2008). No mobile, no life: Self-perception and text-message dependency among Japanese high school students. **Computers in Human Behavior**, 24 , 2311–2324.
- Jackson, Linda A. von Eye ,Alexander, Fitzgerald ,Hiram E. Witt ,Edward A. Zhao ,Yong .(2011). Internet use, videogame playing and cell phone use as predictors of children's body mass index (BMI), body weight, academic performance, and social and overall self-esteem. **Computers in Human Behavior**, 27 , 599–604.
- Katz ,James E.(2005) **Mobile Phones in Educational Settings**. <http://www.scils.rutgers.edu/ci/cmcs/publications/articles/mobile%20phones%20in%20educational%20settings.pdf>.

- Kima, Paul, Mirandab, Talia, Olacireguic, Claudia.(2008). Pocket School: Exploring mobile technology as a sustainable literacy education option for underserved indigenous children in Latin America. **International Journal of Educational Development**, 28 , 435–445.
- Lever, Katie M. Katz, James E.(2007). Cell phones in campus libraries: An analysis of policy responses to an invasive mobile technology. **Information Processing and Management**, 43 , 1133–1139.
- Ling, Rich.(2000). **Norwegian teens, mobile telephony and SMS use in school**. socio.ch/mobile/zLing01.doc
- Markett,C., Sa´nchez, I. Arnedillo, Weber, S., Tangney, B.(2006). Using short message service to encourage interactivity in the classroom. **Computers & Education**, 46 , 280–293.
- Norazah Mohd, Nordin a, Izham Hamzaha, Mohd, Yunus, Melor a , Embi ,Mohamed Amin.(2010). The Mobile Learning Environment for the In-Service School Administrators. International Conference on Learner Diversity 2010. **Procedia Social and Behavioral Sciences**, 7(C) (2010), 671–679.
- Nurdan ,Z. Baysala, sahenkb , Senem Seda, Yesim Özden ,Haznecic.(2010). Evaluation of the primary school level students’ attitudes towards mobile phones. **Procedia Social and Behavioral Sciences**, 2 , 4279–4284.
- Obringer and Coffey ,Kent .(2004). **The Use of Cell Phones in American Schools**. <https://www.student.gsu.edu/~bhoward13/The%20Use%20of%20Cell%20Phones%20in%20American%20Schools.doc>
- Rau , Pei-Luen Patrick, Gao, Qin, Wu, Li-Mei.(2008). Using mobile communication technology in high school education: Motivation, pressure, and learning performance. **Computers & Education**, 50 , 1–22.
- Roschelle, J.(2003). Unlocking the learning value of wireless mobile devices. **Journal of Computer Assisted Learning**, 19(3), 260-272.
- Selwyn, N.(2003). Schooling the mobile generation: the future for schools in the mobile-networked society. **British Journal of Education**, 24, 131–144.
- Student Affairs Administrators in Higher Education.(2008). **Profile of today’s college student**,<http://www.naspa.org/2008%20technology%20use.pdf>.
- Uzunboylu ,Huseyin, Cavus ,Nadire , Ercag, Erinc.(2009). Using mobile learning to increase environmental awareness.**Computers & Education**, 52 , 381–389.
- Walsh, Shari P., White, Katherine M., Cox b, Stephen, Young ,Ross McD. (2011). Keeping in constant touch: The predictors of young Australians’ mobile phone involvement. **Computers in Human Behavior**, 27 , 333–342.

- Walsh, P. Shari, Whitea , M.Katherine, Young, M.Ross.(2008). Over-connected? A qualitative exploration of the relationship between Australian youth and their mobile phones. **Journal of Adolescence**, 31 , 77-92.
- Wei, Ran, Leung, Louis.(1999). Blurring public and private behaviors in public space: policy challenges in the use and improper use of the cell phone. **Telematics and Informatics** , 16, 11_26.